

1934 febr. 17.

Budai Napló

Hogyan lett a bécsi Ahnen Ball-ból és a Sankt Annen Keller-Ball-ból budai Anna Bál?

Most, vidám farsangból bőjtöstre fordulván az idők, illendő, hogy megemlékezzünk a régi pest-budai Annabálokról. Mert — bármilyen furcsán fog ez hatni azokra, akik a régi „Tsászár Feredői” Anna-bálokat nyári mulatságoknak tudják(amiben igazuk is van az 1860-es évekre vonatkozóan) — az első budai Anna-bálok bizony farsangi, később tavaszi, majd csak igen későn, — az 1860-as évektől kezdve — nyári bálok lettek. Sőt e kedves mulatságoknak az „Anna” névhez semmi közük nincs, az csak igen későn ragadt rájuk.

A bál eredete 1809-ig nyúlik vissza, amikor is a bécsi belvárosi Neumarkt-on a „Zur Mehlgrube”, vagyis a „Lisztes Hombár”-hoz cégérezett házban — melyet a híres Fischer von Erlach épített — a bécsi nemesség először rendezte elzárkózott Nobel-Balljait. Ezeket a „nóblis”-bálokat a köznép gúnyosan az „Ősök bálja”: „Ahnen Ball” néven csúfolta. 1856-ban a híres bécsi kávész, Daum, a II. József császár által elkobzott Szent Anna kolostor pincéjében fényes báltermet rendezett be. Ezeket Annen Keller Ball-nak nevezték, vagyis „Anna-pince bál”-

nak. Ezekben a legtarkább közönség gyűlt össze a bécsi demokrácia kedélyességében: mágnás úrfi és lovásza, bárónő és komornája, diák, mesterlegény, főleg és elsősorban a híres bécsi Szent Viacre Céh bérkocsis legényei. Innen erednek a híres bécsi „Rongyos bálok”, a „G’schnasseten Bäll”-e, 1861-ben ezek annyira eldurvultak, hogy a bécsi Policzáj betiltotta.

Magyarországra az 1840-es években érkeznek e bálok. Eleinte farsangi bálok, később tavaszi „Virágos Bál” lett a nevük. Májusban rendezték ezeket, kezdetben a Fehér Hájó vendégfogadóban, majd az első pesti Vigadóban. Az akkori nemzeti felbuzdulás idején ezeken találkoztak a polgárság és nemesség. Az 1860-as évektől már a nyári Anna-napra helyezik a bált és fürdőinkben (Füred, Parád, Bártfa, Szliács és Császárfürdő) lesz ez diyatossá. A bál eredetének tudata elvesz, 1864-ben már senki nem tudja származását. A július 26-i Anna-nap véglegesen rápecsételi az „Anna” nevet, nagyanyáink e máig élő, kedves, nyári táncmultságaira.

Hárombék